

MILIEURAPPORT SMB STRUCTUURPLAN
WIERINGERMEER

GEMEENTE WIERINGERMEER

16 februari 2006
110623/CE6/0B8/000438

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Strategische milieubeoordeling (SMB)	5
1.3	Doel SMB	6
1.4	Inspraakmogelijkheden	6
1.5	Leeswijzer	7
2	Ontwikkeling ruimtelijke modellen	8
2.1	Proces in hoofdlijnen	8
2.2	De opgave	10
2.2.1	Opgave 1: Versterking economie	10
2.2.2	Opgave 2: Nieuwe inwoners en aanpassing woningvoorraad	12
2.2.3	Opgave 3: Inpassing van lopende projecten	13
2.2.4	Opgave 4: Infrastructuur aanpassen aan bovenstaande opgaven	15
2.2.5	Opgave 5: Basis voor nieuw beleid	15
2.3	Ruimtelijke modellen	16
2.3.1	Model 1: Concentratie-model	17
2.3.2	Model 2: Gelijke Kernen	19
2.3.3	Model 3: Spreidingsmodel	21
3	Beleid & huidige situatie	23
3.1	Beleidskader	23
3.2	Gebiedsbeschrijving	24
3.2.1	Ruimtegebruik	24
3.2.2	Bodem en water	25
3.2.3	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	26
3.2.4	Natuur	30
3.2.5	Woon-, werk- en leefmilieu	34
3.2.6	Landbouw	35
3.2.7	Duurzaamheid	36
4	Effecten	39
4.1	Methodiek effectbeschrijving	39
4.1.1	Bodem en water	40
4.1.2	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	43
4.1.3	Natuur	46
4.1.4	Woon-, werk- en leefmilieu	48
4.1.5	Landbouw	49
4.1.6	Duurzaamheid	49
4.2	Milieueffecten per bouwsteen	50
4.2.1	Effecten woonlocaties	50
4.2.2	Effecten werklocaties A (Agriport 2)	55
4.2.3	Effecten werklocaties B (megabedrijven)	59

4.2.4	Effecten werklocaties C (bedrijventerreinen)	63
4.2.5	Effecten bollenteelt	66
4.2.6	Effecten windenergie	70
4.2.7	Effecten recreatie (inclusief recreatiewoningen)	74
4.3	De drie ruimtelijke modellen vergeleken	78
4.3.1	Bodem en water	79
4.3.2	Cultuurhistorie en archeologie	80
4.3.3	Landschap	81
4.3.4	Natuur	81
4.3.5	Woon- en leefmilieu	82
4.3.6	Landbouw	83
4.3.7	Duurzaamheid	84
5	Voorkeursmodel	85
5.1	Omschrijving Voorkeursmodel	85
5.2	Effecten Voorkeursmodel	89
6	Hoe nu verder?	95
6.1	Aandachtspunten voor het vervolg	95
6.2	Leemten in kennis	97
6.3	Monitoring	97
Bijlage 1	Literatuurlijst	98
Bijlage 2	Verklarende woordenlijst	99

HOOFDSTUK

1

Inleiding

Dit Milieुरapport is het resultaat van een strategische milieubeoordeling (SMB), die de besluitvorming rond het Structuurplan Wieringermeer 2006-2016 moet ondersteunen. Dit hoofdstuk beschrijft in het kort de fasen die doorlopen zijn om tot een Ontwerp Structuurplan voor de Wieringermeer te komen. Daarnaast gaat dit hoofdstuk in op de aanleiding, het doel en de aanpak van de SMB. Ook wordt aangegeven wat de mogelijkheden voor inspraak zijn op het Milieुरapport. Het hoofdstuk sluit af met een leeswijzer.

1.1

AANLEIDING EN DOEL

In de Structuurvisie "Wieringermeer....De ontbrekende schakel?", opgesteld in 2002, zijn de gemeentelijke ambities ten aanzien van de groei van de gemeente Wieringermeer weergegeven. In het Streekplan, Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord, dat is vastgesteld in oktober 2004 heeft de provincie zich grotendeels gecommitteerd aan de gemeentelijke groeiambities. Nu de vaststelling van het Streekplan een feit is, dienen de ambities nader vorm te worden gegeven en moeten ze een plaats krijgen in de gemeente. Hiervoor wordt een nieuw Structuurplan opgesteld.

In de Structuurvisie en het Streekplan zijn al diverse keuzes op hoofdlijnen gemaakt en programma's en projecten gestart. Deze vormen het uitgangspunt voor het nieuwe Structuurplan. De taak waar de gemeente Wieringermeer voor staat in het nieuwe Structuurplan valt uiteen in een vijftal opgaven:

- Versterking economie en nieuwe werkgelegenheid.
- Nieuwe inwoners en aanpassing woningvoorraad.
- Inpassing van lopende projecten.
- Infrastructuur aanpassen aan bovenstaande opgaven; en
- Een basis leggen voor nieuw beleid over wonen, welzijn, onderwijs en zorg.

Het uiteindelijke Structuurplan moet een kader scheppen voor later op te stellen bestemmingsplannen en voor ondersteunende beleidsnota's van de verschillende sectoren binnen de gemeente. Ook worden de verschillende ambities en ontwikkelingen middels het Structuurplan integraal tegen elkaar afgewogen en op elkaar afgestemd, wat moet leiden tot een ontwikkelings- c.q. uitvoeringsprogramma voor de komende jaren.

Om te komen tot een Structuurplan voor de Wieringermeer worden de hierboven weergegeven opgaven voor de gemeente uitgewerkt in een Ontwerp Structuurplan. In de SMB wordt het Ontwerp Structuurplan getoetst. Op het Ontwerp Structuurplan en de SMB vindt inspraak plaats. De uitkomsten worden meegenomen bij het vaststellen van het definitieve Structuurplan.

1.2

STRATEGISCHE MILIEUBEOORDELING (SMB)

Nieuwe milieuwetgeving

Per 21 juli 2004 moeten alle EU-lidstaten de Europese richtlijn nummer 2001/42/EG 'Betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's' toepassen. Deze richtlijn wordt in de praktijk ook wel de richtlijn voor strategische milieubeoordeling (SMB) genoemd. De richtlijn is op 27 juni 2001 vastgesteld, met inbegrip van de bepaling dat de lidstaten ruim drie jaar mochten uittrekken voor de implementatie in eigen regelgeving. De nieuwe verplichtingen zullen worden ingebed in de Wet milieubeheer, gekoppeld aan de bestaande spelregels voor milieueffectrapportage. Een wetsvoorstel hiervoor is al wel door de Raad van State en de Tweede Kamer goedgekeurd, maar moet nog door de Eerste Kamer worden vastgesteld. De wet is dus op dit moment nog niet geïmplementeerd. Dit betekent dat vooralsnog de Europese richtlijn wordt gevolgd.

Wanneer is een SMB verplicht?

De term 'SMB' geeft weer wat de bedoeling is: milieubeoordeling op strategisch niveau, dus niet pas wanneer sprake is van concrete projecten, maar tijdens de planvorming die hieraan voorafgaat. SMB is verplicht bij wettelijke of bestuursrechtelijke plannen die (1) een kader scheppen voor concrete m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten of (2) waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De belangrijkste overwegingen om in het kader van het Structuurplan Wieringermeer een SMB uit te voeren, zijn:

- De directe werking per 21 juli 2004 van de richtlijn 2001/42/EG betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna EU-richtlijn).
- De kans om met SMB op het strategische niveau van het Structuurplan de locatiekeuze van diverse functies goed te onderbouwen, waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de kwaliteit van de besluitvorming en een goede basis wordt gelegd voor vervolgpcedures. Het gaat om functies als:
 - werken (nieuwe bedrijventerreinen).
 - duurzame energie (windmolens, biovergisting).
 - wonen (uitbreiding bestaande woonkernen en nieuwe woonmilieus).
 - voorzieningen (vervanging en aanvulling als gevolg van nieuw beleid en uitbreiding); en
 - infrastructuur (water, wegen).

Te doorlopen stappen bij SMB

Bij de SMB voor het Ontwerp Structuurplan Wieringermeer worden de volgende stappen doorlopen:

1. Opstellen notitie over de reikwijdte en het detailniveau van het Milieुरapport.
2. Raadpleging instanties met specifieke milieuverantwoordelijkheid over reikwijdte en detailniveau van het Milieुरapport.
3. Opstellen van een Milieुरapport, waarin reële alternatieven in beeld worden gebracht.
4. Ter inzage legging van het Milieुरapport en het Ontwerp Structuurplan waarbij inspraak mogelijk is.
5. Advisering Commissie m.e.r. omtrent het Milieुरapport in het kader van de SMB.
6. Vaststelling Structuurplan door de gemeenteraad, rekening houdend met de resultaten uit de SMB en met uitkomsten uit de inspraak.

In het kader van de SMB voor het Ontwerp Structuurplan is in september 2005 een Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld (vastgesteld door Raad op 22 december 2005). Tevens is in het najaar van 2005 met de volgende instanties overleg geweest over de inhoud van het Ontwerp Structuurplan:

- Rijkswaterstaat (Divisie IJsselmeergebied en directoraat Noord-Holland).
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
- Land en Tuinbouworganisaties.
- Zorginstellingen, WoonCompagnie en Corbis+.

De opmerkingen van de hiervoor genoemde instanties zijn meegenomen bij het opstellen van het Ontwerp Structuurplan en het Milieuraapport.

1.3

DOEL SMB

Milieu krijgt een volwaardige plaats in de besluitvorming

Juist in plannen op een hoger abstractieniveau worden vaak al beslissingen genomen met verstrekende milieugevolgen. De SMB heeft tot doel om bij dergelijke keuzes al op planniveau het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven.

Onderbouwing locatiekeuzes

Een belangrijk doel van de SMB is het geven van een goede onderbouwing van locatiekeuzes op basis van milieueffecten. De gemeente Wieringermeer wil de kwaliteit van de besluitvorming waarborgen en de verdere uitwerking naar het definitieve Structuurplan ook vanuit milieuoogpunt faciliteren.

Inrichtingskeuze voor latere planvorming

Omdat middels de SMB locatiekeuzes onderbouwd worden, kan de focus in vervolgpennen worden gericht op de inrichting van de locaties. Doordat voor de ontwikkelingen naar kansen en beperkingen vanuit natuur wordt gekeken, wordt er een eerste toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen gegenereerd. Afhankelijk van toekomstige initiatieven moeten op een later moment één of meerdere m.e.r.-procedures en/of een passende beoordeling worden doorlopen.

1.4

INSpraakMOGELIJKHEDEN

Gelijktijdig met het Ontwerp Structuurplan Wieringermeer wordt dit Milieuraapport voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd op het gemeentehuis. *Inspraakreacties* kunnen worden gestuurd naar:

Gemeente Wieringermeer
t.a.v. dhr. S. Mensonides
Loggerplein 1
1770 AA Wieringerwerf

Bij de vaststelling van het Structuurplan Wieringermeer wordt rekening gehouden met de resultaten uit het Milieuraapport en de (schriftelijk) ingebrachte zienswijzen op het Milieuraapport en het Ontwerp Structuurplan.

1.5

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt het proces dat tot nu toe is doorlopen om tot een Structuurplan voor de Wieringermeer te komen, toegelicht. Bovendien wordt ingegaan op de opgave, waar de gemeente de komende jaren voor staat. Verder worden drie ruimtelijke basismodellen gepresenteerd, die in het Milieuraapport beoordeeld worden.

In hoofdstuk 3 wordt de referentiesituatie voor milieu beschreven. Dit is de situatie in 2020 na autonome ontwikkelingen, indien de ruimtelijke ingrepen uit het Structuurplan geen doorgang vinden. Voor diverse milieuaspecten worden zowel de huidige situatie als de autonome ontwikkelingen in beeld gebracht.

Hoofdstuk 4 geeft de effecten van de ruimtelijke modellen weer. Nadat de methodiek effectbeschrijving is toegelicht, volgen de milieueffecten. Daarbij is onderscheid gemaakt naar de diverse planonderdelen (bouwstenen genaamd) uit het Ontwerp Structuurplan. Nadat de effecten per bouwsteen zijn beschreven, volgt een onderlinge vergelijking tussen de complete modellen.

Op basis van de effecten van de drie ruimtelijke modellen, is een Voorkeursmodel gekozen. Hoofdstuk 5 geeft een beschrijving van dit model. Tevens worden de milieueffecten van het Voorkeursmodel in hoofdstuk 5 beschreven.

Hoofdstuk 6 geeft een aantal aandachtspunten voor vervolgetrajecten (uitwerking tot Structuurplan en bestemmingsplannen). Ook wordt ingegaan op leemten in kennis en monitoring van milieueffecten.

HOOFDSTUK 2 Ontwikkeling ruimtelijke modellen

Dit hoofdstuk beschrijft het proces dat heeft geleid tot 3 ruimtelijke modellen, die in onderliggend Milieुरapport met elkaar worden vergeleken op basis van hun effecten. Eerst wordt het te doorlopen proces in hoofdlijnen beschreven. Vervolgens wordt ingegaan op de ruimtelijke opgave, waar de gemeente Wieringermeer voor staat. Het hoofdstuk sluit af met de drie ruimtelijke modellen, die in het kader van de SMB zijn ontwikkeld. Op basis van de milieueffecten, die in hoofdstuk 4 worden beschreven, is een Voorkeursmodel gekozen. Hierop wordt in hoofdstuk 5 nader ingegaan.

2.1

PROCES IN HOOFDLIJNEN

In het proces om te komen tot een Ontwerp Structuurplan zijn op hoofdlijnen de volgende stappen doorlopen:

1. Opstellen en vaststellen van de Structuurvisie "Wieringermeer... De ontbrekende schakel?" (2002).
2. Opstellen en vaststellen van het Streekplan "Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord" (2004).
3. Opstellen van het Startdocument Structuurplan Gemeente Wieringermeer (2005).
4. Consultatie van de maatschappelijke en bestuurlijke omgeving (2005).
5. Opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (2005).
6. Opstellen Ontwerp Structuurplan Wieringermeer 2006-2016 en Milieुरapport in het kader van de SMB (2005-2006), inclusief Voorkeursmodel.

Onderstaand worden de stappen nader toegelicht.

Stap 1 en 2: Opstellen Structuurvisie en Streekplan

Zoals vermeld in het inleidende hoofdstuk is in 2002 de Structuurvisie "Wieringermeer... De ontbrekende schakel?", opgesteld. In de Structuurvisie zijn de gemeentelijke ambities ten aanzien van de groei van de gemeente Wieringermeer weergegeven. In het Streekplan, Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord, dat is vastgesteld in oktober 2004, heeft de provincie zich grotendeels gecommitteerd aan de gemeentelijke groeiambities.

Stap 3: Opstellen Startdocument Structuurplan Gemeente Wieringermeer

Voor het opstellen van het Startdocument is bestaande informatie verzameld en geanalyseerd. Belangrijke stukken, nota's en notities zijn geïnventariseerd en besproken, evenals reeds lopende projecten en programma's. Deze vormen de basis van het structuurplan. In het Startdocument zijn 5 opgaven voor het Structuurplan geformuleerd:

1. Versterking economie en nieuwe werkgelegenheid.
2. Nieuwe inwoners en aanpassing woningvoorraad.

3. Inpassing van lopende projecten.
 4. Infrastructuur aanpassen aan de opgaven.
 5. Een basis voor nieuw beleid Wonen, Welzijn, Onderwijs en Zorg.
- Paragraaf 2.2 gaat dieper in op deze opgaven.

In het Startdocument zijn ook de te volgen stappen voor de inhoud, het proces en de communicatie opgenomen.

Stap 4: Consultatie van de maatschappelijke en bestuurlijke omgeving

Na de beleidsinventarisatie is er op bestuurlijk en maatschappelijk niveau een discussie gevoerd over het op te stellen Structuurplan. In oktober 2005 hebben twee discussieavonden plaatsgevonden met Commissie- en Raadsleden en één discussieavond met bewoners, ondernemers en instellingen.

Daarnaast zijn interviews gehouden met belangrijke organisaties in de gemeente Wieringermeer, te weten Rijkswaterstaat, WoonCompagnie, LTO, Corbis+ en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Uit de beleidsanalyse, discussieavonden en interviews zijn vervolgens 10 eindconclusies getrokken welke zijn gebruikt voor het ontwikkelen van vergelijkingsmodellen in het Ontwerp Structuurplan. Deze eindconclusies zijn opgenomen als bijlage 1 van het Ontwerp Structuurplan.

Stap 5: Opstellen Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie geeft de reikwijdte en het detailniveau van de SMB weer. In de notitie wordt ingegaan op de opgave, waar het Structuurplan voor de Wieringermeer invulling aan moet geven. Tevens wordt een overzicht gegeven van het vigerende beleid en de te nemen besluiten. Daarnaast wordt het proces beschreven om het Structuurplan op te stellen. De notitie geeft ook aan welke werkwijze wordt gehanteerd om de milieubeoordeling in het kader van de SMB uit te voeren. De Notitie is vastgesteld door de Raad op 22 december 2005.

Stap 6: Opstellen Ontwerp Structuurplan Wieringermeer 2006-2016 en Milieurapport
Het Ontwerp Structuurplan voor de Wieringermeer is parallel opgesteld aan het Milieurapport. Er heeft een intensieve wisselwerking plaats gevonden tussen Structuurplan en Milieurapport, met name bij de samenstelling van drie ruimtelijke modellen en in het proces om te komen tot een Voorkeursmodel.

De drie ruimtelijke modellen die zijn ontwikkeld, geven het speelveld weer van de ontwikkelingen in de gemeente Wieringermeer, rekening houdend met bestaand beleid en wensen vanuit de omgeving. Het gaat om de volgende modellen:

1. Concentratie-model.
2. Gelijke Kernen.
3. Spreidingsmodel.

In paragraaf 2.3 wordt nader ingegaan op deze modellen.

Binnen de modellen is onderscheid gemaakt in planonderdelen (bouwstenen genoemd). Deze bouwstenen kunnen qua ligging en omvang verschillen. De volgende bouwstenen zijn onderscheiden:

- Woonlocaties.
- Werklocaties A (Agriport 2).

- Werklocatie B (agrarische megabedrijven, met name intensieve veeteelt).
- Werklocaties C (bedrijventerreinen).
- Bollenteelt.
- Windenergie.
- Recreatie en toerisme.

De drie ruimtelijke modellen zijn getoetst op hun milieueffecten (zie hoofdstuk 4). Aan de hand van deze resultaten is een Voorkeursmodel opgesteld (zie hoofdstuk 5).

2.2

DE OPGAVE

In deze paragraaf worden de vijf opgaven beschreven, waar de gemeente Wieringermeer voor staat. Een overzichtskaart van de gemeente is in figuur 2.1 opgenomen.

2.2.1

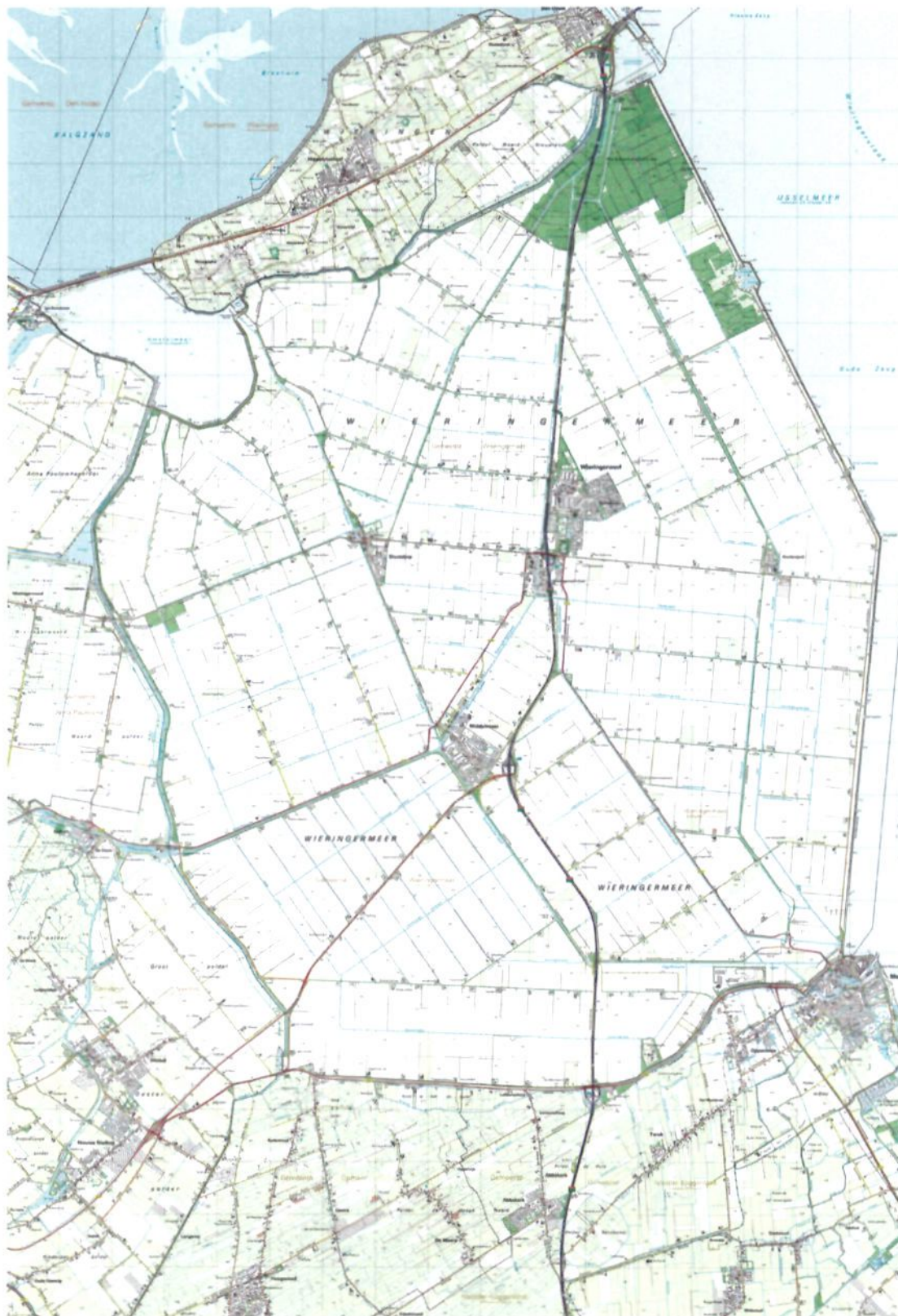
OPGAVE 1: VERSTERKING ECONOMIE

Een belangrijke aanleiding voor het Structuurplan Wieringermeer is de groei van de werkgelegenheid. Doel is het realiseren van 4.500 nieuwe arbeidsplaatsen voor 2020. Dit kan onder andere worden bereikt door:

- Regionaal bedrijvenpark Robbenplaat.
- Agriport A7 (3766 tot 4641 voltijdbanen).
- Wieringerrandmeer.
- Omzetten van traditionele akkerbouw naar innovatieve hoogsalderende land- en tuinbouw met als effect: toenemende productie, opslag, verwerking, handel en voorlichting.
- Doorontwikkeling agribusiness.
- Projectlocatie bollenteelt.
- Uitbreiding in de zorgsector, sport, recreatie en toerisme.
- Uitbreiding duurzame energie.

In het Ontwerp Structuurplan wordt ruimte geboden om ontwikkelingen, zoals hierboven genoemd, mogelijk te maken. Een aantal ontwikkelingen vindt autonoom plaats. Welke ontwikkelingen dat zijn, wordt in paragraaf 2.2.3 aangegeven.

Afbeelding 2.1:
Gemeente Wieringermeer

2.2.2

OPGAVE 2: NIEUWE INWONERS EN AANPASSING WONINGVOORRAAD

Op dit moment zijn er ca. 12.400 inwoners en ca 5000 woningen in de gemeente Wieringermeer (waarvan 50% huur). De gemiddelde bezetting van de woningen is 2,56. De gemeente heeft tot doel door te groeien naar 20.000 inwoners in 2020 en 6000 extra woningen te realiseren. Dit betekent een verdubbeling van de huidige woningvoorraad. Zo'n 1000 woningen worden in het kader van het Wieringerrandmeer gereserveerd. In het Ontwerp Structuurplan dient dus ruimte gevonden te worden voor 5000 woningen tot 2020. Het gaat hier om kwantiteit en locatie. De kwalitatieve woonvraag (typen, prijsklasse, doelgroepen) wordt in een nader op te stellen woonplan ingevuld. Vanaf 2007 gaat het om een groei van gemiddeld ca. 450 woningen per jaar. Na 2020 zijn ca. 100 nieuwe woningen per jaar voorzien.

Verder wil de gemeente de voorzieningen op het gebied van onderwijs, welzijn, sport en zorg in kwalitatieve en kwantitatieve zin mee laten groeien.

Bovenstaande kan onder andere worden bereikt door:

- Kwaliteiten van de polder (ruimte, rust, snelle verbindingen en betaalbare kavels) in te zetten voor nieuwe hoogwaardige en wervende woonmilieus.
- Uitbreiding bestaande vier woonkernen.
- Herstructurering van de bestaande voorraad.
- Onderzoek of en zo ja hoe de bouwopgave in te passen is in het landschap.
- Onderzoek naar nieuwe woonmilieus (o.a. groene woonmilieus, zorgboerderijen).
- Wieringerrandmeer (autonome ontwikkeling).
- Recreatiepark Wierholt (autonome ontwikkeling).

In het Ontwerp Structuurplan zijn de bovenstaande ideeën verder uitgewerkt. In dit Milieurapport worden de milieugevolgen hiervan in beeld gebracht.

Een belangrijke bron van informatie ten aanzien van de opgave voor wonen is de gewestelijke woonvisie (zie onderstaand kader). Met deze visie is rekening gehouden bij het opstellen van het Ontwerp Structuurplan.

Regionale woonvisie

Door 9 regionale gemeenten in de Kop van Noord-Holland is een gewestelijke woonvisie opgesteld (Anna Paulowna, Den Helder, Harenkarspel, Niedorp, Texel, Schagen, Wieringen, Wieringermeer en Zijpe). Deze visie biedt een kader voor de woningbouwontwikkeling in de komende jaren. De volgende ambities zijn erin opgenomen:

- De kwaliteit en identiteit gaan voor kwantiteit;
 - Een woningbouwprogramma dat voorziet in de autonome groei van de woningbehoefte van de afzonderlijke gemeenten;
 - Het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande voorraad door o.a. herstructurering met name in de steden en grotere kernen;
 - Het verbeteren van de positie van starters op de woningmarkt in de Kop;
 - Minimaal handhaven omvang van de kernvoorraad;
 - Verbeteren van de doorstroming in de kernvoorraad;
 - Aandacht voor de ruimtelijke en architectonische kwaliteiten in de Kop.
- Woningbouwontwikkeling is een kans voor (economische) ontwikkeling;
 - Een aantal gemeenten in de Kop van Noord-Holland (Zijpe en Wieringermeer) geven aan meer groeimogelijkheden te willen als gevolg van enerzijds de ontwikkeling van werkgelegenheid, anderzijds vanwege bijzondere ontwikkellocaties. Deze ontwikkelingen kunnen een positief effect hebben op de ontwikkeling van de Kop.
- Zorgvragers faciliteren om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen wonen;
- Bij nieuwe woningbouw ten minste 30% sociale woningbouw en 30% levensloopbestendige woningen realiseren.
- De gemeenten moeten samen aan de slag.

2.2.3

OPGAVE 3: INPASSING VAN LOPENDE PROJECTEN

Binnen (en net buiten) de gemeente Wieringermeer speelt een groot aantal projecten. Niet al deze projecten maken onderdeel uit van de besluitvorming rond het Structuurplan. In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de lopende projecten. Er is onderscheid gemaakt in projecten in uitvoering (autonome ontwikkeling), projecten in de planfase (die leidend zijn voor het Ontwerp Structuurplan) en projecten in de planfase (welke kunnen worden beïnvloed door het Ontwerp Structuurplan).

Tabel 2.1

Lopende projecten in de
Wieringermeer

Project	Fase
Projecten in uitvoering	
Regionaal bedrijvenpark Robbenplaat	Uitvoeringsfase
Herstructurering Sloodorp	Uitvoeringsfase (de Brink wordt herbouwd)
Emmahoeve (uitbreiding Sloodorp)	Uitvoeringsfase (laatste fase van de bouw)
Wierholt (bos op lichtverontreinigde grond)	Uitvoeringsfase
Bedrijventerrein Hoornseweg	Planfase (bestemmingsplanprocedure is stopgezet)
Brede School Middenmeer	Planfase (voorlopig ontwerp brede school is gereed)
Projecten in de planfase, die leidend zijn aan het Structuurplan	
Wieringerrandmeer	Planfase (IER loopt (Startnotitie is gemaakt))
Agriport A7	Planfase (m.e.r is gereed, bestemmingsplan moet nog gerealiseerd worden).
Motorcross	Vorbereidingsfase, 5 mogelijke locaties worden onderzocht, 1 wordt geselecteerd.
Windturbinepark Wieringermeerdijk	Vorbereidingsfase, 2 mogelijke locaties (Gemeente Medemblik of Gemeente Wieringermeer). Naar aanleiding van de m.e.r. wordt de exacte locatie vastgesteld.
Projecten in de planfase, die kunnen worden beïnvloed door het Structuurplan	
Robuuste verbindingzone Noordboog	Vorbereidingsfase
Herstructurering Middenmeer west	Vorbereidingsfase (bewoners zijn geïnformeerd)
Dijksgatsweide	Vorbereidingsfase
Uitbreiding zorgcentrum Lelypark	Vorbereidingsfase

De projecten Wieringerrandmeer en Agriport A7 zijn van dermate omvang, dat er in onderstaande kaders kort op in wordt gegaan.

Wieringerrandmeer

De gemeenten Wieringen en Wieringermeer hebben vergaande plannen om op de grens van de gemeenten Wieringen en Wieringermeer een randmeer aan te leggen. Het randmeer ontstaat door de verbreding van het Amstelmeerkanaal, tussen Den Oever en het Amstelmeer. Het doel van de aanleg van het Wieringerrandmeer is om een aantrekkelijk woon-, leef- en werkklimaat te bieden aan de huidige en toekomstige bewoners van Wieringen en Wieringermeer. Volgens de provincie Noord-Holland en de betrokken gemeenten kan het Wieringerrandmeer een impuls geven aan de regio: 'het project kan bijdragen aan het tegengaan van de vergrijzing van de bevolking, een gebrek aan werkgelegenheid, een matige bereikbaarheid, een tekort aan draagvlak voor winkels, scholen en andere voorzieningen. Bovendien liggen er kansen voor meer en betere natuur, de landbouw, versterking van de recreatie, van wonen in het groen en duurzaam waterbeheer' (Startnotitie Integrale effectrapportage Wieringerrandmeer, p.10).

Agriport A7

Agriport A7 omvat de volgende functies:

- 440 ha. Glastuinbouw (groente en fruitteelt)
- 80 ha. Bedrijventerrein voor Agribusiness en logistiek
- 15 ha. Bedrijventerrein voor kleinschalige bedrijvigheid en recreatie
- Nova Granpré: een wooncluster voor bedrijfswoningen ten behoeve van de glastuinbouwbedrijven

Op de schaal van de gemeente Wieringermeer is dit een groot project met veel gevolgen voor de bestaande sociaal-maatschappelijke, ecologische en economische structuur van de Wieringermeerpolder. Door de ontwikkeling van Agriport A7 zal het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Wieringermeer fors toenemen: er worden volgens onderzoekers in totaal 3766 tot 4641 voltijdbanen gecreëerd. Als gevolg van deze stijging in de werkgelegenheid, neemt ook de woningbehoefte toe. In het Structuurplan wordt hierin voorzien.

2.2.4**OPGAVE 4: INFRASTRUCTUUR AANPASSEN AAN BOVENSTAANDE OPGAVEN**

Voor de ontwikkelingen op het gebied van met name wonen en werken moet worden nagegaan of de bestaande infrastructuur nog voldoet, moet worden uitgebreid, of nieuwe infrastructuur moet worden aangelegd. In het Ontwerp Structuurplan zijn de maatregelen op het gebied van wegen en watergangen op hoofdlijnen benoemd. Voor wegen worden drie niveaus aangehouden: rijks-, provinciaal- en gemeenteniveau. Voor de waterinfrastructuur geldt het aandachtspunt dat de zuiveringscapaciteit (inclusief rioleringsstelsel) een knelpunt kan zijn bij een forse groei van de woon- en werkgebieden.

2.2.5**OPGAVE 5: BASIS VOOR NIEUW BELEID**

Het Structuurplan moet een basis vormen voor nieuw beleid over wonen, welzijn, onderwijs en zorg. Een van de vragen die tijdens het opstellen van het Structuurplan aan bod zal komen is of voorzieningen moeten worden geconcentreerd of juist moeten worden verspreid. Bij voorzieningen gaat het onder andere om basisscholen, kinderopvangcentra, een multifunctioneel centrum, sportvoorzieningen, bibliotheken en winkelcentra.

2.3

RUIMTELIJKE MODELLEN

Ten behoeve van de SMB zijn de in de vorige paragraaf genoemde opgaven vertaald in drie ruimtelijke modellen. Elk model bevat specifieke kenmerken wat betreft spreiding en concentratie van functies. Tussen de modellen is in ruimtelijke zin variatie aangebracht ten aanzien van de bouwstenen (met uitzondering van de bollenteelt, zie onderstaand kader). De opgave per bouwsteen is gelijk, de kenmerken van de bouwstenen kunnen wel verschillen tussen de modellen.

Locatie bollenteelt

In de ruimtelijke modellen is één locatie voor bollenteelt opgenomen, overeenkomstig het zoekgebied voor bollenteelt uit het Streekplan van de provincie Noord-Holland. Het noordelijke deel van de bollenlocatie omvat een deel van de streekplanaanduiding "ontwikkelingsgebied voor bollenteelt", grenzend aan en samenhangend met de ontwikkeling van het Wieringerrandmeer. Het zuidelijke deel van de locatie is in het Streekplan aangeduid als "zoekgebied voor permanente bollenteelt op projectlocaties". In het streekplan is gekozen voor deze locatie vanwege de gunstige mogelijkheden voor watervoorziening.

Volgens het Streekplan mag de maximale oppervlakte bollen in het noordwesten van de Wieringermeer niet meer dan 1250 ha bruto bedragen. De keuze van de projectlocaties binnen het zoekgebied dient mede gebaseerd te zijn op een geohydrologisch onderzoek dat deel uit zal maken van een m.e.r.-procedure.

Het streekplan stelt ten behoeve van de waterkwaliteit de volgende voorwaarden:

- hydrologische isolatie van de omgeving
- 10% van de ruimte voor helofytenfilter, tenzij zich betere alternatieven daarvoor aandienen.

Het is niet zinvol om in de SMB meerdere locaties voor bollenteelt op milieueffecten te onderzoeken omdat er nauwelijks verschillen in de milieueffecten van verschillende bollenteeltlocaties zijn. Dit komt doordat bollenteeltlocaties in de toekomst met een gesloten hydrologisch systeem moeten werken. Hierdoor zijn ze zelfvoorzienend in zoet water door het vasthouden van regenwater en het tegengaan van verspreiding van watervervuiling.

De bodemsamenstelling is ook niet bepalend voor de locatie omdat de bodem overal in de Wieringermeer eerst voor bollen geschikt gemaakt moet worden door het opzanden van de te zware kleigrond.

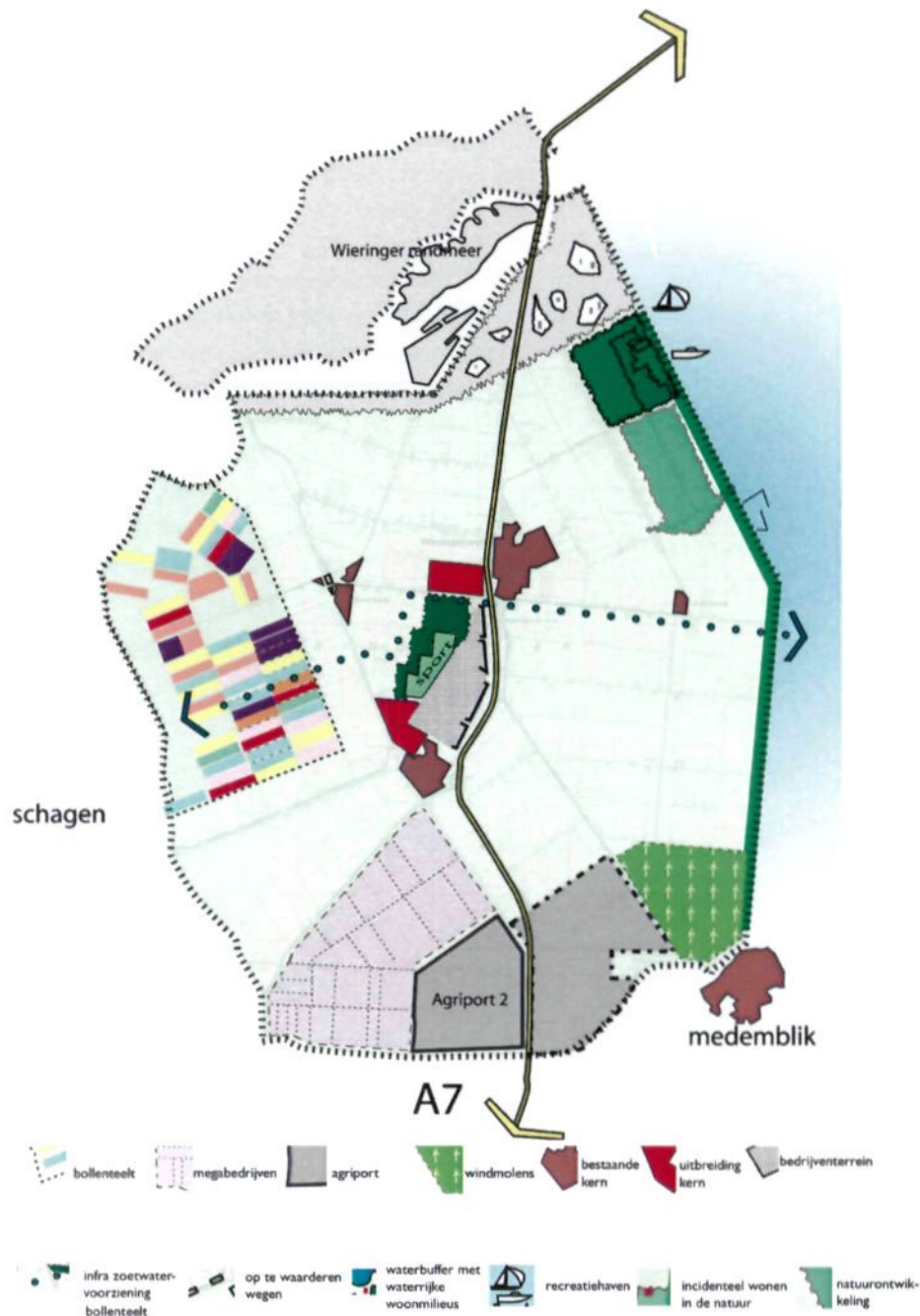
2.3.1

MODEL 1: CONCENTRATIEMODEL

In figuur 2.2 is het Concentratiemodel weergegeven. Na de figuur volgt een toelichting.

Figuur 2.1

Concentratiemodel

In het Concentratiemodel worden functies zoveel mogelijk geconcentreerd en wordt aangesloten bij autonome ontwikkelingen. De grootste kernen liggen aan de A7. Het Wieringerrandmeer is een grootschalige 'groene' autonome ontwikkeling aan de noordkant en Agriport A7 is een grootschalige autonome ontwikkeling van bedrijvigheid aan de zuidkant van de polder. De open ruimte ligt tussen deze grote ontwikkelingen in.

In het Concentratie­model zijn de opgaven voor het Ontwerp Structuurplan als volgt vertaald:

- Concentratie van de nieuwe woningen bij Wieringerwerf (3000 woningen) en Middenmeer (2000 woningen). De uitbreiding bij Wieringerwerf ligt aan de westzijde, aan de kant van de A7. Dit betekent dat er een goede verbinding met de bestaande kern gemaakt moet worden. Bij Middenmeer is de uitbreiding aan de noordwest zijde gesitueerd. De kernen breiden uit in elkaars richting om toegevoegde voorzieningen voor beide kernen beter toegankelijk te maken.
- De (grote) zorgvoorzieningen komen tussen de twee kernen te liggen. Hierdoor kunnen bestaande centra versterkt worden of in de nieuwe uitbreidingen kunnen zorgzones gemaakt worden.
- De grote sportvoorzieningen komen tussen de twee kernen te liggen, ten westen van het bestaande bedrijventerrein Robbenplaat.
- De bestaande winkelcentra worden versterkt en uitgebreid. Groot­schaligere detailhandel kan bij bedrijventerrein Robbenplaat gevestigd worden.
- Recreatief groen dat direct is gekoppeld aan de kernen ligt in de vorm van een park rondom de sportvoorzieningen ten westen van Robbenplaat.
- Watersport en groenrecreatie concentreren zich rondom het Robbenoordbos en Dijkgatbos in aansluiting op de ontwikkelingen rondom het Wieringerrandmeer.
- Bedrijventerrein Robbenplaat is de vestigingsplaats voor alle nieuwe bedrijvigheid.
- Groot­schalige ontwikkelingen, zoals een tweede Agriport, de agrarische megabedrijven en een windmolenpark worden aan de zuidzijde rondom Agriport en A7 geconcentreerd.

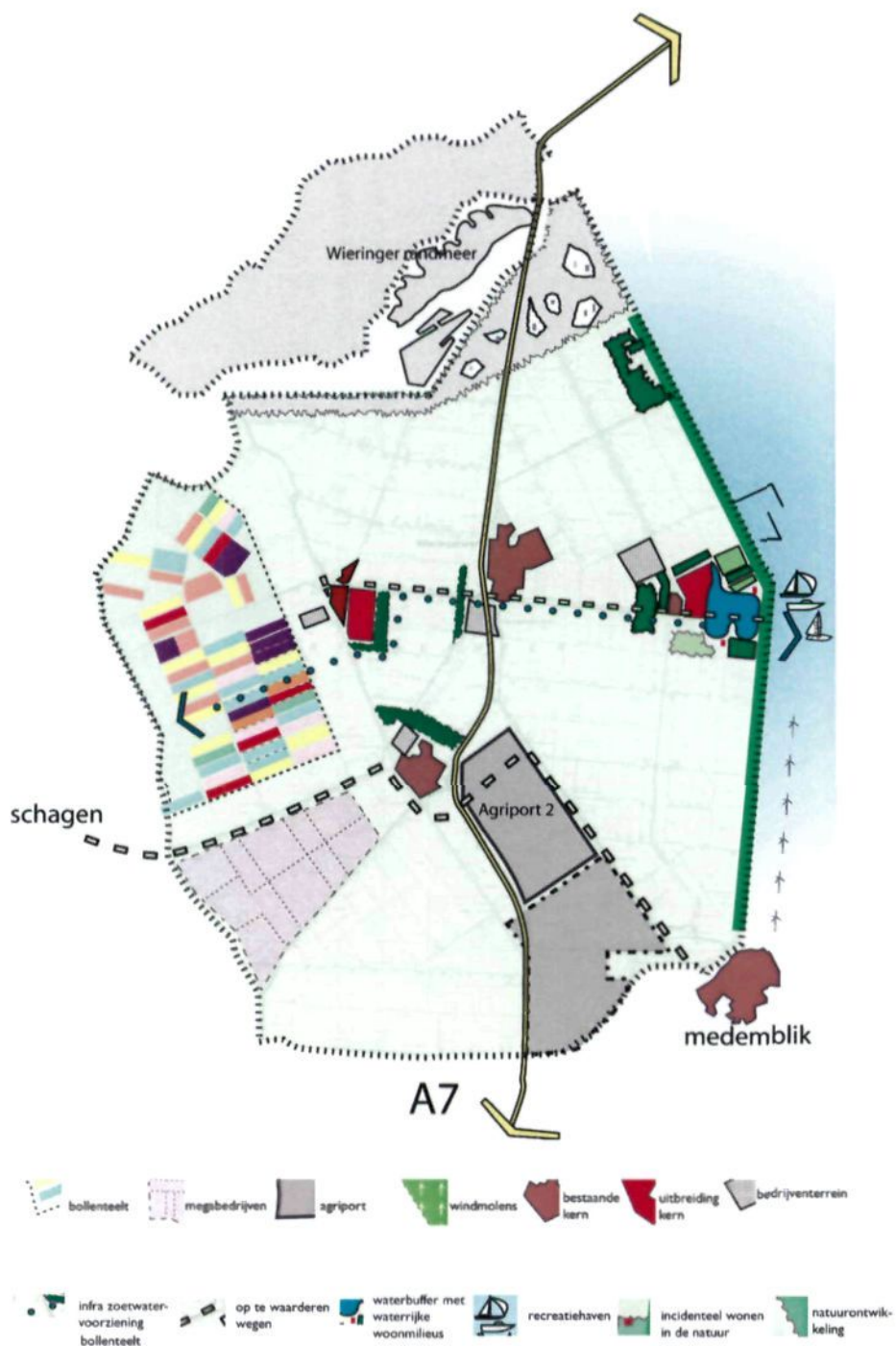
2.3.2

MODEL 2: GELIJKE KERNEN

Figuur 2.2 laat het model Gelijke Kernen zien. Na de figuur volgt een toelichting.

Figuur 2.2

Model Gelijke Kernen

In dit model krijgen alle vier de bestaande kernen de omvang en voorzieningenniveau van een volwaardig dorp. Dit betekent dat elk dorp bepaalde basisvoorzieningen krijgt. De (woning)uitbreidingen van de kernen zijn zo gesitueerd dat de dorpen 'uit elkaar' groeien. De grootschalige ontwikkelingen die verder in de polder een plek krijgen zijn per soort geconcentreerd. Zo ontstaat er een radiaal model waar de openheid van de polders vanuit het midden naar de randen toe tussen de functies in ligt.

In het model Gelijke Kernen zijn de opgaven voor het Ontwerp Structuurplan als volgt vertaald:

- Uitsluitend woningbouw bij Kreileroord (2700 woningen) en Sloodorp (2300 woningen).
- De voorzieningen worden verspreid. Zorgvoorzieningen en detailhandel zijn in alle kernen aanwezig.
- Er worden nieuwe sportvoorzieningen gerealiseerd bij Kreileroord en Sloodorp.
- Recreatief groen wordt ingezet om het eigen karakter van de kern te versterken en wordt bij alle kernen gerealiseerd.
- Rondom Waterpark De Oude Zeug wordt watersport en groenrecreatie gerealiseerd, gekoppeld aan Kreileroord. Deze kern groeit in dit model het sterkst en krijgt een bijzonder karakter. Dit heeft twee redenen; Kreileroord ligt niet aan de A7 en heeft daarom minder natuurlijke ontwikkelingskansen. Daarentegen ligt Kreileroord wel dichtbij de IJsselmeerkust en De Oude Zeug, waar kansen liggen voor natte bedrijvigheid en nieuwe woonomgevingen met water en watersport.
- Nieuwe bedrijventerreinen worden in dit model bij alle vier de kernen gevestigd, dus er is geen concentratie van bedrijven tussen Wieringermeer en Middenmeer (Robbenplaat).
- Grootschalige ontwikkelingen worden per functie verspreid: bollenteelt aan de noordwestkant, Agriport wordt uitgebreid aan de noordzijde en de agrarische megabedrijven worden geclusterd ten zuidwesten van Middenmeer tussen de Schagerweg en de Alkmaarseweg. Tussen de verschillende functies worden 'lege' ruimten gereserveerd waardoor de openheid van de polder zoveel mogelijk wordt behouden.

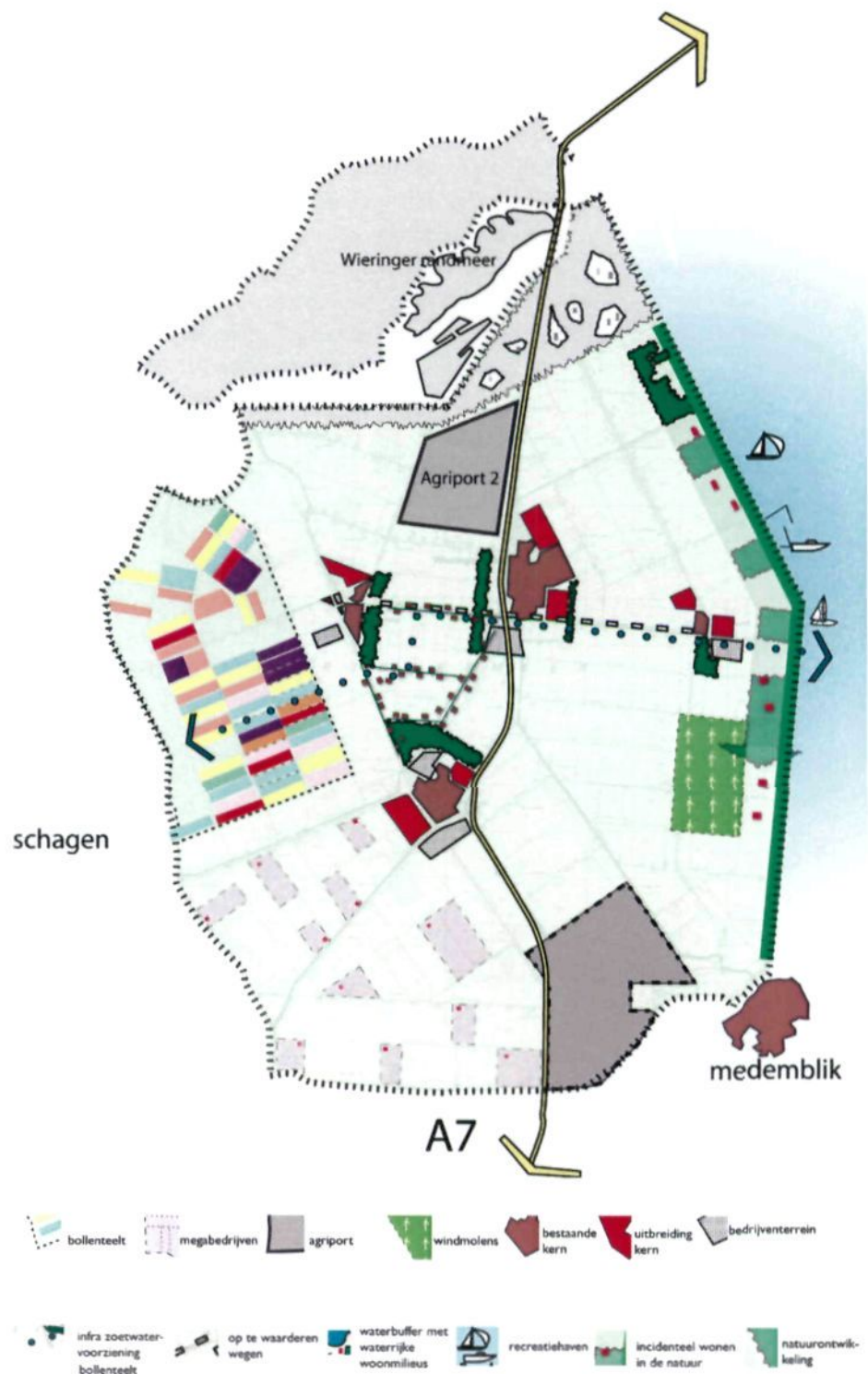
2.3.3

MODEL 3: SPREIDINGSMODEL

Figuur 2.3 laat het Spreidingsmodel zien. Na de figuur volgt een toelichting.

Figuur 2.3

Spreidingsmodel

In het Spreidingsmodel worden alle functies zoveel mogelijk verspreid. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld de woningbouw zowel wordt verspreid over de vier kernen als ook in hele lage dichtheden in het buitengebied. Waar mogelijk worden grootschalige ontwikkelingen gespreid. De polder houdt zo als totaalstructuur zijn openheid.

In het Spreidingsmodel zijn de opgaven voor het Ontwerp Structuurplan als volgt vertaald:

- Woningbouw wordt voorzien bij alle vier de kernen; Wieringerwerf 1750 woningen, Middenmeer 1200 woningen, Slootdorp 1000 woningen en Kreileroord ongeveer 1000 woningen. Langs de IJsselmeerdijk wordt een zone gereserveerd waarin hele lage dichtheid in de natuur gewoond kan worden. Hier komen maximaal 200 woningen. Naast de bouw langs linten en de IJsselmeerdijk kunnen ook bestaande boerderijen en erven een woonfunctie krijgen die, door schaalvergroting in de agrarische sector, hun agrarische functie verliezen.
- Alle kernen krijgen basisvoorzieningen (een brede school, buurtsuper en eventueel kleine sportvoorzieningen en een zorgsteunpunt). De grote sport-, zorg- en andere voorzieningen worden geconcentreerd in Middenmeer en Wieringerwerf.
- De bedrijventerreinen worden verspreid over de vier kernen.
- Recreatief groen komt bij alle vier de kernen.
- Langs het IJsselmeer ontstaat een zone waar ecologisch groen, recreatie en wonen in samenhang kunnen ontstaan. Recreatievoorzieningen en groen worden gerealiseerd tussen het Dijkgatbos en Kreileroord. Hier kunnen in heel lage dichtheden woningen worden gerealiseerd. Tussen Kreileroord en Medemblik wordt achter de dijk een zone gereserveerd waar extensieve landbouw kan ontstaan waar zo nu en dan een woning gerealiseerd kan worden.
- De bollenteelt wordt gevestigd aan de noordwestzijde, de agrarische megabedrijven worden verspreid over het zuidwesten van de polder en de 2^e Agriport kan worden ontwikkeld ten noordwesten van Wieringerwerf aan de A7.